

در دوشابچی خانه ارومیه، می‌توانید حلوای بسیاری از تنوری‌های جامعه شناختی را بخورید

به شیرینی گل قند

محمد مطلق
دبیر گروه گزارش

راستش را بخواهید در راسته دوشابچی خانه ارومیه، تنوری «خودمداری ایرانیان» در ذهنم دود شد و به هوا رفت. نظریه‌ای جامعه شناختی که می‌گوید زندگی اجتماعی ایرانیان به دلیل ناامنی تاریخی، همواره به صورت واحدهای جدا افتاده از هم بوده و نبود امکانی برای تولید مازاد و مراودات اقتصادی، به نثار و نشت فرهنگی انجامیده است؛ اما اینجا برای یختن حلوای گردویی، یکی از سنتی‌ترین شیرینی‌های آذربایجان به «چوبک» کردستان نیاز دارید، همان‌طور که حلوای ارده یزد بدون کنجد جنوب کرمان بی‌معنی است.

شب چله اینجاصف می‌بندند، از قدیم هم همین‌طور بود. شب یلدا باید در خانه هر ارومیه‌ای حلوای باشد. الان که حلوای ما شهرت پیدا کرده، عید هم فروش خوبی داریم ولی آن موقع بیشتر، مسافرها می‌خرند. برای همین ماهم محصولات مان را متنوع‌تر کرده‌ایم؛ مثل حلوای پسته که تازه‌اش خیلی خوب است ولی خشک بشود خوردنش سخت است اما حلوای گردونه، یک سال که بماند همین‌طور نرم و تازه است.»

خانم و آقای وارد مغازه می‌شوند و نیم کیلو حلوای هویج و نیم کیلو حلوای گردو سفارش می‌دهند و مشتری بعدی، دیگر گفت‌وگو با سعید مظلوم سخت می‌شود. می‌پرسم چرا حلوای گردویی مزه آرد نمی‌دهد؟ می‌گوید برای اینکه اصلا به آن آرد

نمی‌زنیم، این حلوایا شیره انگور عمل می‌آید. می‌گویم شیره انگور سیاه است پس چرا حلوای شما سیاه نیست؟ می‌گوید: «این حلوایا گردو و شیره انگور درست می‌شود بعد به آن چوبک می‌زنیم که هم خودش را بگیرد و هم رنگش برگردهد. ریشه گیاه چوبک از سفر و با نه می‌آید و هیچ جای دیگر هم پیدا نمی‌شود. چوبک را می‌جوشانیم و به حلوایا اضافه می‌کنیم، همین.»

سید مجید رضایی حدود ۲۲ سال است که به دوشابچی خانه آمده و حلوایا پخته شده و چون از ماشین آلات صنعتی هم سرورشته دارد، دستگاهی طراحی کرده که به قول خودش، سازنده بعد از سفارش او چند تای دیگر هم ساخته و به حلوایا می‌دهد. دیگری روی پخته شده حلوایا حلوای گردویی می‌گذارد و می‌گوید: «دهانت را شیرین کن برویم کارگاه را نشانت بدهم.» با خودم می‌گویم حلوایا می‌زند. رنگ و بوی کار از بین رفته، همه چیز شده ماشین.»

محمدرضا محمدزاده و برادرش هم از قدیمی‌های بازار هستند و برای شناخته شدن حلوای ارومیه در نمایشگاه‌های مختلف، زحمات زیادی کشیده‌اند. هفتاد سال پیش پدرشان در دوشابچی خانه مغازه خریده و حالا پسرها همانجا مشغول کارند و شغل پدر را با عشق و علاقه ادامه می‌دهند: «۴۰ سال پیش اینجا چهار تا کارگاه تولید حلوایا هم نداشت، الان ارومیه بالای ۱۰۰ تا کارگاه دارد که در کل شهر پراکنده‌اند؛ البته خیلی‌ها هنوز فصلی کار می‌کنند یعنی از آبان شروع می‌کنند به کار تا شب یلدا و بعد همه کمی ادامه می‌دهند و جمع می‌کنند. قدیم شغل ما چهار فصل نبود، می‌کشد، چند ورته کوچه را برمی‌دارد و توی کف ترازوی می‌اندازد؛ «ببین چه صدایی دارد، حال آدم خوش می‌شود؛ از وقتی تا ترازوی دیجیتالی مثقال را حساب می‌کنیم، برکت از کار رفته. این پاروا را نگاه کن! قدیم چند تا کارگر جمع می‌شدند، چند ساعت حلوایا را هم فرق داد؛ می‌گوید: «اگر نخورده‌ای کلاه سرت رفته!» کمی حلوایا سنگی روی پیشخوان می‌گذارد و می‌گوید: «دهانت را شیرین کن برویم کارگاه را نشانت بدهم.» با خودم می‌گویم حلوایا می‌زند. رنگ و بوی کار از بین رفته، همه چیز شده ماشین.»

من و برادرم چند بار در نمایشگاه بین‌المللی این حلوایا معرفی کردیم و بعد استقبال خیلی زیاد شد.» دنبال حرف برادرش را می‌گیرد و می‌گوید، بعد از نمایشگاه بین‌المللی تهران، برای اولین بار در ارومیه کارگاه ما شروع کرد به تکمیل سال ۸۰ بود که ما به دلیل بالا رفتن سفارش از شهرهای مختلف کشور، مجبور شدیم چهار فصل کار کنیم. حلوایا که به تهران رفت، تازه خود ما متوجه شدیم چه پتانسیل بالایی دارد؛ قبلا بعد از عید فالوده بستنی می‌فروختیم تا اوایل پاییز، بعد که بستنی می‌شد، حلوایا می‌فروختیم تا شب یلدا بعد دوباره مشتری کم می‌شد تا نزدیک عید ولی الان این شغل خیلی گسترده شده است.»

تعارف می‌کند، کمی برمی‌دارم؛ واقعا خوشمزه است. شاید خوشمزه‌ترین چیزی که خوردام، بعد به بالا رفتن فروش چوبک در سفر و با نه فکر می‌کنم و با خودم می‌گویم کاش جامعه شناسان ما را مجبور می‌کردند قبل از ارائه تئوری، آن را مثل یک گزارش نویس در کف بازار راستی آزمایی کنند تا کسی مثل من اینجا در دوشابچی خانه ارومیه حلوای نظریه‌های شان را نخواند.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول ۷۸۴۳ شامل جدول عادی و جدول ویژه است. در جدول عادی، کلمات و عبارتی در یک شبکه شطرنجی پنهان شده است که باید با استفاده از سبدهای رنگی پیدا شود. در جدول ویژه، کلمات و عبارتی در یک شبکه شطرنجی پنهان شده است که باید با استفاده از سبدهای رنگی پیدا شود.

جدول عادی شامل یک جدول شطرنجی ۱۵x۱۵ است که در آن کلمات و عبارتی پنهان شده است. سبدهای رنگی برای پیدا کردن کلمات استفاده می‌شود.

جدول ویژه شامل یک جدول شطرنجی ۱۵x۱۵ است که در آن کلمات و عبارتی پنهان شده است. سبدهای رنگی برای پیدا کردن کلمات استفاده می‌شود.

جدول عادی شامل یک جدول شطرنجی ۱۵x۱۵ است که در آن کلمات و عبارتی پنهان شده است. سبدهای رنگی برای پیدا کردن کلمات استفاده می‌شود.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول سودوکو ۱ تا ۹ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

جدول سودوکو شامل یک جدول ۹x۹ است که در آن خانه‌های سفید و سیاه مشخص شده است. هر رقم از ۱ تا ۹ باید در هر سطر، ستون و مربع ۳x۳ کوچک یکبار دیده شود.

جدول سودوکو شامل یک جدول ۹x۹ است که در آن خانه‌های سفید و سیاه مشخص شده است. هر رقم از ۱ تا ۹ باید در هر سطر، ستون و مربع ۳x۳ کوچک یکبار دیده شود.

جدول سودوکو شامل یک جدول ۹x۹ است که در آن خانه‌های سفید و سیاه مشخص شده است. هر رقم از ۱ تا ۹ باید در هر سطر، ستون و مربع ۳x۳ کوچک یکبار دیده شود.